

15. Valós analízis gyakorlat, 2019. április 10.

**Konkrét számok kiszámítása előtt előbb mindig becsüljük meg az eredményt!
Milyen végeredményt hiszünk el?**

15.1.

$$\int_0^{10\pi} \frac{dx}{1 + 3 \cos^2 x}$$

15.2. Számítsuk ki az $x = t - \sin t$, $y = 1 - \cos t$ ($0 \leq t \leq 2\pi$) cikloisív alatti területet és a cikloisív hosszát.

15.3. A szinuszfüggvény grafikonjának 0 és π közötti ívét megforgatjuk az x -tengely körül. Mekkora az így kapott, szivar alakú test térfogata?

15.4. Határozzuk meg az $r^2 = a^2 \cos 2\varphi$ polárkoordinátás egyenletű lemniszkáta területét. Adjuk meg e lemniszkáta egyenletét Descartes koordinátákkal is.

15.5. Számítsuk ki a gömböv ($x \in [a, b]$, $y^2 + z^2 = r^2 - x^2$) felszínét.

15.6. A Wallis-formula mintájára legyen tetszőleges $n, k \geq 0$ egészek esetén

$$I_{n,k} = \int_0^{\pi/2} (\sin x)^n (\cos x)^k dx.$$

(a) $I_{n,k} = ?$ (Segítség: mint a Wallis-formulánál, integráljunk parciálisan.)

(b) Hogyan terjeszthetnénk ki a binomiális együtthatókat nem egész értékekre? Mennyi legyen $\left(\frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}}\right)^?$

15.7. Legyen tetszőleges $\alpha \geq 0$ -ra $I_\alpha = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} (\cos t)^\alpha dt$.

(a) Bizonyítsuk be, hogy $\alpha \rightarrow \infty$ esetén $I_\alpha \sim \frac{\sqrt{2\pi}}{\sqrt{\alpha}}$.

(b) Legyen $f(\alpha) = (\alpha + 1)I_\alpha I_{\alpha+1}$. Igazoljuk, hogy az f függvény 1 szerint periodikus.

(c) Bizonyítsuk be, hogy $I_\alpha \cdot I_{\alpha+1} = \frac{2\pi}{\alpha + 1}$.

Házi feladatok

15.8.

$$\int_0^{10\pi} \frac{dx}{3 + \cos x + \sin x}$$

15.9. Milyen hosszú a $\operatorname{ch} x$ függvény grafikonjának a $(0, 1)$ és az $(a, \operatorname{ch} a)$ pont közötti íve?

15.10. Egy egyenes körhengert elmetszünk egy síkkal, ami illeszkedik az egyik alapkör középpontjára, és érinti a másik alapkört. Milyen arányban osztja ketté ez a sík a henger térfogatát?

Szorgalmi (írásban beadható, Pedál Medál pirospontra beváltható) feladatok

PM15.1. (Beadható: április 24-ig.) (a) Mi a kapcsolat az n -dimenziós, r sugarú gömb térfogata és az $\int_0^\pi (\sin x)^n dx$ integrál között?

(b) Mennyi legyen a δ -dimenziós, r sugarú gömb térfogata, ha $\delta > 0$ valós szám?